

PARAPSYKOLOGI

forskning och nyheter

Sällskapet för Parapsykologisk Forskning, SPF

Nr 56 • Mars 2011

MARS

**Kallelse till årsmöte
onsdagen den 23 mars kl 18.00**

Föredrag direkt efter årsmötet:

Öppet samtal om paranormala fenomen

Jan Fjellander med flera kommer att berätta egna upplevelser. Det blir i form av ett öppet samtal, där olika typer av paranormala fenomen kommer att exemplifieras. Publiken är självklart inbjuden att också delta

Onsdagen den 23 mars 2011 kl 19.45

Avgift: gratis.

Lokal: Sal 6, Valhallavägen 148, 1 tr ner (Östermalms föreningsråd). Kaffe serveras i en paus

MAJ

Göte Andersson,
konstnär och **upptäckare av
psi-spåret**, håller föredrag:

Från människans aura till psi-spåret

Utöver att ha upptäckt psi-spåret (som han detekterar med slagruta) har Göte också med sina enkla, men genomtänkta experiment upptäckt något han kallar energikropp, kanske det vi kallar auran?

Tisdagen den 17 maj 2011 kl 19.00

Avgift: 100 kr, 50 för medlemmar.

Lokal: Sal 6, Valhallavägen 148, 1 tr ner (Östermalms föreningsråd).

Kaffe serveras i en paus.

John Björkhems Minnesfond stödjer arrangemanget.

APRIL

Föredrag med **Ingegerd Lindroth,**
tidigare narkosköterska:

Förekommer nära-döden- upplevelser på svenska sjukhus?

Ingegerd Lindroth kartlade i en undersökning 1989/90 hur vanligt det var med nära-döden-upplevelser på Karolinska Sjukhusets Thoraxklinik och på avdelningen för hjärtintensivvård, Centrallasarettet i Västerås. Syftet var att veta om NDU förekommer bland personer som återupplivats och i så fall i vilka former upplevelserna har visat sig.

**Tisdagen den
12 april 2011
kl 19.00**

Avgift: 100 kr, 50 kr för medlemmar.

Lokal: Sal 6, Valhallavägen 148, 1 tr ner (Östermalms föreningsråd).

Kaffe serveras i en paus.

UR
INNEHÅLLET

Skeptikerna får allt mer kritik	3	Ny rapport som granskar påståenden som 'medier' förmedlar.....	4
Stor debatt i USA mellan företrädare och skeptiker om parapsykologiska fenomen.....	3	Sir Roger Penrose och Deepak Chopra på stor internationell konferens i maj på Stockholms Universitet om medvetandeforskning	4
Ny metaanalys som ger stöd åt prekognition möts av kraftiga reaktioner	4		

Ordförande har ordet

Vårens program fortsätter

Det föredrag vi tänkt ordna nu i början av mars har vi tyvärr fått ställa in, då vår tilltänkte gäst den danske forskaren Christian Gaden-Jensen har fått förhinder. Vi hoppas kunna ordna något vid ett senare tillfälle.

Nästa föredrag blir därför i samband med **årsmötet onsdagen den 23 mars**, ett tema av ett nytt slag: **”Öppet samtal om parapsykologiska fenomen”**. Jan Fjellander med flera kommer att berätta egna upplevelser. Det blir i form av ett öppet samtal, där olika typer av fenomen kommer att exemplifieras. Publiken är självklart inbjuden att också delta med att fritt berätta och dela med sig kring upplevelser som man själv varit med om. Välkommen till en intressant och spännande afton. Ur ett vetenskapligt forskningsperspektiv, så kan subjektiva iakttagelser som t ex anekdoter fungera som en inspirationskälla och uppslag till testbara hypoteser.

Föredraget därpå blir **tisdagen den 12 april** med **Ingegerd Lindroth** under rubrik **”Förekommer nära-döden-upplevelser på svenska sjukhus?”** om hennes kartläggning av nära-döden-upplevelser i Stockholm och Västerås åren 1989/90, utförd på Karolinska Sjukhusets Thoraxklinik och på avdelningen för hjärtintensivvård, Centrallasarettet i Västerås. Ingegerd har varit nar-kosjsjuksköterska på thorax i Uppsala, utbildad under- och sjuksköterskor på högskolan och varit medicinskt ansvarig sjuksköterska i tre kommuner. Syftet med undersökningen var att veta om NDU förekommer bland personer som återupplivats och i så fall i vilka former upplevelserna har visat sig. Hon visar också en video från ”Vetenskapens värld” hur en utanför-kroppen-upplevelse upplevs.

Våren avslutas med ett föredrag **tisdagen den 17 maj** med konstnären **Göte Andersson** och på tema **Från människans aura till psi-spåret**. Utöver experiment med psi-spåret har han kommit in på upptäckter av något han kallar en energikropp hos människan.

Till vårens arrangemang får vi också nämna den **stora, internationella konferensen** om forskning som berör **medvetandet**. Den ordnas 2 – 8 maj på Stockholms Universitet, Aula Magna, se särskild ruta på sidan 4.

Om detta nyhetsbrev

Detta nyhetsbrev är på 4 sidor, som ni får inför årsmötet och med årsberättelser för dels SPF, dels den till SPF knutna stiftelsen JBM (John Björkhems Minnesfond). Nyhetsbrevet präglas av flera korta notiser som försva-

gar våra kritiker och skeptiker, Vetenskap och Folkbildning, VoF. På nyhetsforumet *Newsmill* har det på sistone dykt upp flera inlägg som ställer sig kritiska till VoF, något vi är ovana vid. De är värda att uppmärksammas. Flera av de nya inläggen är av personer med viss ställning, bl a Germund Hesslow i Lund som dessutom kommer att medverka på medvetandekonferensen i Stockholm.

Det borde inte behöva sägas, men för att vara tydliga: vi i SPF har *inte* tagit ställning till de inlägg vi här presenterar. Vi vill bara visa och konstatera att nu även skeptikerna granskas och debatteras, eller åtminstone kritiserar - de har ännu inte på något adekvat sätt bemött kritiken, varken denna (fast bl a Larhammar på *Newsmill* försökt bemöta kritiken, men det verkar inte som att mot-debattören har varit nöjd) eller den tidigare från filosofen Gustafsson eller kommunikations-docenten på KTH, Forstorp. VoF har bemött kritiken från Forstorp med att hävda att det är enskilda personer som står för dessa åsikter, inte rörelsen i sig. Att det finns gemensamma drag i deras inlägg vill de inte kännas vid eller inse.

För att fortsätta om skeptiker, Humanisterna startar en **ny tidning**, *SANS*, Existentiellt magasin i upplysningens anda, med tema Samhälle, Vetenskap, Etik, Livsåskådning. I första numret har man deltema *En gud för kvinnor?* Christer Sturmark är chefredaktör. Medverkar gör också Björn Fjaestad, tidigare redaktör för *Forskning och Framsteg*. Jag undrar om de ska göra på samma sätt som *Folkvett* och undvika alla rapporter som stödjer telepati, t ex de två senaste meta-analyserna. Nummer 2 ska ägnas åt pseudovetenskap.

Som inspirerande och positiva nyheter kan vi notera de två filmer som nu börjar uppmärksammas, Clint Eastwoods film *Hereafter* (notis 120), samt *Wake Up* (notis 119). Vidare blir det viktig debatt till sommaren i USA, då *American Psychological Association* ordnar en debatt mellan förespråkare och kritiker av parapsykologin, ordnat av och under ledning av Stanley Krippner (se notis 122), tillika hedersmedlem i SPF. Nytt försök med ’psychics’ (medier) i ansedda *Journal of Nervous and Mental Disease* visar att det finns andra än Wiseman som studerar medier, och de får positiva resultat! Från Tyskland och Friedrich Balck får vi meddelande om ett viktigt experiment som visar att rinnande vatten och mycket små ändringar i magnetfält med låg frekvens kan åstadkomma en reaktion i hjärnan som kan mätas med EEG. Se mer i notis 126.

Vi avslutar med vinterns stora, positiva nyhet. **Daryl Bem**, en av världens främsta och mest erkända socialpsykologer har fått en granskning av experiment kring prekognition publicerad i den stora, ansedda tidskriften *Journal of Personality and Social*

Psychology. Bem, som har stor respekt som en stor och kreativ socialpsykolog har nu sedan mer än 15 år ägnat sig åt det mycket märkliga fenomenet pre-kognition. Jag har träffat honom på flera internationella (PA-)konferenser. Lika anmärkningsvärt som det är att han studerat detta fenomen och fått en artikel publicerad i denna tidskrift, lika intressant och typisk är den reaktion han mött från forskarkollegor. Jag gör en första kommentar om denna granskning i separat ruta på sidan 4.

Hur nå fler medlemmar? Så kan du hjälpa till.

I ett separat brev till er medlemmar ger vi er olika idéer hur ni kan hjälpa oss att nå ut till fler. Sätt t ex upp bifogade affisch på någon anslagstavla i närheten av där du bor eller jobbar. Vill du ha fler? Mejla Edgar Müller: edg.muller@comhem.se

Notiser

/GB

KRITIKEN FORTSÄTTER mot skeptikerföreningen Vetenskap och Folkbildning, VoF

Den vetenskaplige tungviktaren Germund Hesslow, neurofysiolog i Lund, menar att VoF har ”trampat i klavret” och riktar i ett inlägg på *Newsmill* den 12 januari ett öppet brev till styrelseledamoten i VoF, professor Dan Larhammar. Inlägget finns i notis 121 på vår hemsida. Han har framför allt invändningar mot att lobbyorganisationen Stockholmsinitiativet utsågs till 2010 års förvillare. Detta berör förstås inte alls parapsykologi, men Hesslow pekar på hur ovetenskapligt VoF argumenterar.

Samma dag publicerar *Newsmill* ett inlägg av Rickard Berghorn, idéhistoriker, ”med livslång passion för naturvetenskap”, en granskning av de ledande personerna i Vetenskap och Folkbildning. I inlägget (i notis 125 på vår hemsida) menar Berghorn att ”de gör sig skyldiga till en rad övertramp i vetenskapliga frågor de sista åren”, samt ”att hälften av styrelseledamöterna saknar vetenskaplig kvalifikation och kompetens. Andra förespråkar bisarra idéer och har en solkig politisk bakgrund.” Ett annat kritiskt inlägg på *Newsmill* kom 24 januari, denna gång av Börje Peratt. Han riktar in sig på förvillarpriset och tar sin utgångspunkt i priset som 1999 utdelades till Eva Moberg. Peratts kritik riktas mot professorn i fysik vid Stockholms Universitet Thors Hans Hansson (ofta förekommande skribent i VoFs tidskrift *Folkvett* och som vid medvetandeforskaren Stuart Hameroffs besök i Stockholm för 2 år sedan inte kunde låta bli att komma med invändningar vid Hameroffs fö-

redrag på Stockholms Universitet).

Från presentation på *Newsmill*: ”Debatten kring ”Vetenskap och Folkbildning”, VoFs förvillarpris vittnar inte bara om en strid mellan olika uppfattning och syn på vetenskap utan också om hur ”skeptiker” som förtränger eller inte varit med om vissa fenomen med alla medel bespottar de som anar eller påstår att det kan finnas andra verkligheter.”

Hela inlägget finns i notis 124.

Avslutningsvis, och för att komplicera vår syn på VoF och gör att vi måste tänka kritiskt även här, så kommer professor Adrian Parker med en längre artikel i *Folkvett* framöver, där han utförligt går igenom olika skeptiska attityder och förklarar varför han betecknar sig som skeptisk men ändå är öppen och vill undersöka dessa fenomen.

American Psychological Association

ordnar stor debatt i juli 2011 i Washington om psi-fenomen: **Debating Psychic Experience: Human Potential or Human Illusion?**”. Det är på initiativ av *Stanley Krippner* som detta symposium på 2 timmar ordnas. Medverkar gör ledande forskare, som är för, ”advocates” eller emot, ”counteradvocates. Utförlig presentation av debatten finns i notis 122.

I notis 119, nyheter från organisationen bakom tidskriften *Subtle Energies*, finns länk till Volym 21, nr 1, ett urval av anföranden från konferensen 2010, *Evidence-based Spirituality for the 21st Century*, ”is the most lavishly illustrated in the history of the Journal’s publication-its vivid color and quality along with links to additional information and resources made possible by its digital design and delivery.”

I Colorado håller de **den 24-28 juni** sin årliga konferens, denna gång på tema **light, vision and consciousness**.

De nämner också kort filmen *Wake Up*: Jonas Elrod was leading an ordinary life until he woke up one day to a totally new reality. He suddenly could see and hear angels, demons, auras and ghosts.

— The documentary movie *WAKE UP* follows this fascinating story of an average guy who inexplicably developed the ability to access other dimensions. Physicians gave him a clean bill of health and were unable to provide an explanation. What was it? Why was it happening to him? One thing was certain for this 36-year old man - life as he had known it would never be the same.

En annan aktuell film värd att uppmärksammas är Clint Eastwoods film **’Hereafter’** om frågan Överlever vi döden. Vi redovisar i notis 120 kommentarer från Roy Stemman om denna film, hämtade ur *Paranormal Review*, The diary of a sceptical believer.

Stor konferens om medvetandeforskning på Stockholms universitet i maj

Som vi tidigare nämnt ordnas nu i maj en stor konferens på Stockholms Universitet om medvetandeforskning. Normalt ordnas dessa konferenser i Tucson, Arizona, men äger ibland rum på andra platser världen över. Denna gång sker det i Stockholm 2-8 maj, då flera av världens ledande forskare med detta intresse ska diskutera en av de stora utmaningarna som vetenskapsmän fortfarande har att brottas med – vad är medvetandet. Tema: Brain, mind & reality. Som keynote speaker finns **Sir Roger Penrose**, en av dagens stora begåvningar, se tidigare nyhetsbrev, nobelpristagaren Luc Montagnier, och Deepak Chopra, som har heldagsworkshop den 2 maj. Andra välkända medverkande, varav flera besökt oss för föredrag: van Lommel, Stuart Hameroff, Zizzi, Peter Fenwick, Henrik Ehrsson, Germund Hesslow, och Atmanspacher (med synkronicitets-aspekter som Suzanne Gieser stött på). Mer info på: www.consciousness.arizona.edu/

Försök med medier, psychics

Förutom kritik av skeptikerna vill vi förstås också lyfta fram nya rapporter som stödjer ”våra” fenomen. I nummer 1, vol 199 av JNMD, *Journal of Nervous and Mental Disease* finns en rapport som redovisar försök att följa upp påståenden från ett medium, påståenden som sägs gälla avlidna personer. Rapporten sammanfattas i notis 123, med länk till hela rapporten. Det är Emily Williams Kelly och Dianne Arcangel som skrivit rapporten. Professor Adrian Parker påpekar att denna rapport visar att ”forskningen om denna förmåga varken börjar eller slutar med Richard Wisemans lilla undersökning (som ofta kritiserats för sina uppenbara felkällor men ändå citeras som det inte fanns något annat).”

Avslutningsvis meddelar oss tysken Friedrich Balck (som fortsätter försöken med psi-spåret) nu i januari 2011 en nyhet om ett viktigt experiment, som visar att utslag med slagruta inte bara beror på suggestion. Rinnande vatten och mycket små ändringar i magnetfält med låg frekvens kan åstadkomma en reaktion i hjärnan som kan mätas med EEG. Se mer i notis 126.

Flyttar du?

Anmäl ny adress (eller mobiltelefonnummer eller e-postadress) till Carina Landin, epost landincarina@gmail.com eller via vanlig post: Carina Landin, Kila Klippan, 611 90 Ålberga. Det är vår kassör som nu övertagit ansvaret för medlemsregistret.

Erkänd socialpsykolog får studie av prekognition publicerad i ledande tidskrift

- och skapar upprörd debatt!

Daryl Bem, respekterad socialpsykolog, har publicerat en studie av prekognition i den ledade tidskriften *Journal of Personality and Social Psychology*.

Studien, med titeln ”Feeling the Future: Experimental Evidence for Anomalous Retroactive Influences on Cognition and Affect”, har mött *mycket* starka reaktioner. Det beror nog på att Bem inte är någon vanlig psykolog. Han är vida respekterad för sitt klara, kreativa tänkande och sin mycket noggranna, originella forskning. Nu gäller det den påstådda förmågan att se in i framtiden (eller att information från framtiden färdas bakåt i tiden till nuet), i detta fall att se bakom vilket av två skynken som en erotisk bild skulle visas – och det var inte förrän studenten valt skynke, som en slumpprocess valde bakom vilket skynke bilden skulle visas. Bem fann också att studenten reagerade starkt emotionellt *innan* datorn valt skynke för denna bild. Då kan man förstå den starka reaktionen, när grundläggande lagar från fysiken tycks utmanas. Den 6 januari 2011 publicerade *New York Times* en artikel på sin första sida om Bems forskning, och på debattforumet dagen därpå fanns många reaktioner från vetenskapsmän och filosofer, som visar på den starka reaktionen. Vi återkommer självklart om detta (och det är en stor anledning för dig som är nyfiken att fortsätta medlemskapet och följa denna utveckling!).

Nästa nyhetsbrev planeras komma ut i mitten av april.

Sällskapet för Parapsykologisk Forskning, SPF

Postgiro: 35 17 57-0
 Medlemsavgift: 250:-, för pensionärer och studerande 200:-
 Ordförande: Göran Brusewitz, Diligensväg 98, 13148 Nacka
 Tfn hem: 08-466 98 58, Mobil: 0708-10 35 32
 e-post: goran.brusewitz@parapsykologi.se
 Vice ordförande: Jens Tellefsen
 Kassör: Carina Landin
 Sekreterare: Edgar Müller
 Red. Nyhetsbrev: Göran Brusewitz
 Layout: Merit Müller
 Hemsida: www.parapsykologi.se
 Ansv. hemsida: Jajja Deboussard
 Tryckeri: Åsö Föreningsråds Tryckeri 08 - 644 72 10